

ИНОВАТИВНА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ

„ТОДОР РАЧИНСКИ”

гр. Генерал Тошево-9500, обл. Добрич, ул. „Опълченска” №46,

e-mail: pgz_gt@abv.bg

Утвърдил:

Кристияна Иванова

Директор ПГ по земеделие

„Тодор Рачински”

Програма

**за превенция на ранното напускане на училище от
учениците в ПГ по земеделие „Т. Рачински“**

за учебната 2022 / 2023г.

Училищната програма е приета с решение на ПС с протокол

№ 10/14.09.2022 г. и е утвърдена със заповед №РД-04-648/14.09.2022 г.

I. Общи положения

Всеки гражданин в Република България има достъп до образователната система и възможност за развитие чрез образование, което в най-голяма степен съответства на неговите потребности, потенциал и цели и което осигурява успешна индивидуална и обществено-икономическа реализация и допринася за изграждане на динамична икономика на знанието и постигане на ускорен и устойчив икономически растеж, социална солидарност и качество на живота на местните общности и на страната. Преждевременното напускане на училище е сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България. Училищната програма за намаляване дела на преждеременно напусналите ученици е разработена в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие. Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на ПГЗ „Годор Рачински” за превенция на ранното напускане на образователната система:

- ✓ СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА (2013 – 2020)
- ✓ ПЛАН ЗА 2020 - 2021 Г. ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА (2013- 2020)
- ✓ НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА (2014 – 2020)
- ✓ НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020 ГОДИНА
- ✓ ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ;

- ✓ НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ;
- ✓ НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА БЕДНОСТТА И НАСЪРЧАВАНЕ НА СОЦИАЛНОТО ВКЛЮЧВАНЕ ДО 2020 Г.
- ✓ ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МС № 100 ОТ 08.06.2018 Г. ЗА СЪЗДАВАНЕ И ФУНКЦИОНИРАНЕ НА МЕХАНИЗЪМ ЗА СЪВМЕСТНА РАБОТА НА ИНСТИТУЦИИТЕ ПО ОБХВАЩАНЕ И ВКЛЮЧВАНЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ПРЕДУЧИЛИЩНА И УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ОТПАДАЩИТЕ И ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА:

- **Законосъобразност** – съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове
- **Кохерентност** – осигуряване на координираност и взаимна обвързаност на предлаганите политики и мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни
- **Партньорство** – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, институциите на властта, гражданското общество и бизнеса в реализацията на политика за намаляване на отпадането от училище
- **Прозрачност и популяризиране** на мерките и резултатите – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото
- **Приемственост** – осигуряване на непрекъснато действие на стратегията, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели
- **Устойчивост на резултатите** – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати
- **Своевременност** – осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове от преждевременно напускане на училище

- Отчетност, мониторинг и контрол– постигане на по-висока степен на ефективност

II. Основни принципи на програмата

- Всеки ученик има право на образование и трябва да има равен достъп до образованието
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус
- Различията между учениците са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми
- Възгледите и мнението на ученика трябва да бъдат взети предвид при неговото обучение, социализация и развитие в училище
- Ученикът следва да бъде стимулиран да участва активно в образователния процес
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване на всеки ученик в учебния процес

III. Цели на програмата

1. Главна цел

Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище.

2. Подцели

2.1. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност

2.2. Създаване на положителни нагласи към учебния процес

3. Индикатори за изпълнение на целите и подцелите на програмата

3.1. Намаляване броя на извинените и неизвинени отсъствия

3.2. Повишаване успеха на застрашените ученици

3.3. Участие в проектни дейности и извънкласни и извънучилищни форми

IV. Целева група

Всички ученици до 18 възраст, които са в риск от „отпадане от училище“ преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище.

V. Анализ на причините за отпадане на ученици и планирани конкретни мерки за въздействие

Причините, водещи до отпадането на учениците от училище са няколко типа, които обуславят и рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане.

Най-често срещани причини в гимназията са:

- Икономически - затруднен достъп до образование поради ниски социални – доходи, лошото качество на живот на определени социални слоеве;
- Семейни – небрежно или занемарено отношение на родителя към детето, – напрежение и конфликти в семейството, непълни семейства, отрицателно въздействие на семейната среда, възложени от родителите отговорности по отглеждане на помалки брат/сестра, използване на детето като трудов ресурс;
- Образователни – слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище, затруднения при усвояването на учебния материал и в следствие на това – слаб успех; наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др.;
- Голям брой извинени и неизвинени отсъствия;
- Етнокултурни причини – неприемане на образованието като ценност; ранното встъпване в брак и др.;
- Психологически причини – неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение от натрупания училищен опит и др.;
- Институционални причини – недостатъчна координираност между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище и др.;
- Причини, свързани със здравния статус – в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование

продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища.

VI. Визия на училището по отношение на отпадането

- ✓ Визията на гимназията е чрез съвременно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение нашите ученици, които да получат възможност за:
 - ✓ придобиване на пълноценни знания, умения и компетентности
 - ✓ изграждане като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество
 - ✓ развитие на творческите си заложби и способности изграждане на умения и навици за здравословен начин на живот
 - ✓ участие и възпитание в областта на културата и спорта

VII. Силни страни за справяне с отпадането на ученици

Квалифицирани учители

- Използване на иновативни методи на обучение
- Участие в дейности по интереси
- Възможности за изява на всеки ученик
- Създаване на позитивна атмосфера в училищното общуване
- Отлична материална база
- Работа по проекти
- Подпомагане на учениците с осигуряване на безплатно пътуване извън населените места
 - Използване на училищната библиотека

VIII. Възможности за подобряване работата на училището с цел превенция на ранното напускане на училище. Задачи:

1. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и за преждевременното им напускане на училището.

2. Търсене на съдействие от ангажираните с грижа за детето институции, близките на ученика, както и психологическа подкрепа, в случай на установяване на неблагоприятна приятелска среда на детето.
3. Установяване на ефективен диалог училище - външни институции, имащи отношение по проблема (кметства, фирми, предприятия, обществено уважавани личности, известни бизнесмени и др.) с цел мотивиране на застрашените от отпадане ученици да продължат образованието си.
4. Установяване на трайни и постоянни контакти с лични лекари с цел проверяване на медицинските документи, уточняващи причините за отсъствие на учениците.
5. Установяване контакти с дирекция "Социално подпомагане" и ДА „Закрила на детето“ при казуси, касаещи деца в риск от отпадане.
6. Работа в екип на класните ръководители, училищния психолог и членовете на ученическия съвет за мотивиране на застрашените от отпадане ученици за включването им в избрани от тях форми.
7. Прилагане на нови подходи в работата с родителите –изнесени родителски срещи, активно включване в общи дейности, работа с родители на застрашени от отпадане ученици.
8. Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна квалификация, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане.
9. Продължаване на училищната политика чрез разработени правила за отпускане на стипендии за насърчаване повишаването на образователните резултати.
10. Прилагане на формиращото оценяване и постоянно даване на обратна връзка за преодоляване на страха от оценяване и изпитване.
11. Популяризиране на добри училищни практики за подпомагане превенцията на отпадането.

IX. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В изпълнение на целите на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- приложен комплекс от мерки на училищно ниво за превенция на риска от ранно напускане и интервенция при идентифициран риск;
- осигуряване на ресурси и насочване на въздействието за развиване на личността чрез адаптиране на училищната система съобразно установените потребности на застрашените от ранно напускане на училището;
- периодично отчитане ефективността на приложените мерки и коригиращи действия;
- подобрени резултати от обучението, измерени чрез текущ контрол и НВО, ДЗИ;
- осигуряване на подходяща образователна подкрепа за развитието на учениците от уязвими етнически общности и на ученици със специални образователни потребности;

Х. Дейности по изпълнението на задачите

1. Разработване на регистър на застрашените от отпадане ученици по информация, подадена от класните ръководители.

Срок: октомври

Отг.: зам. директор

2. Ежегодно актуализиране на регистъра на застрашените от отпадане ученици.

Срок: октомври

Отг.: зам. директор

3. Актуализиране на училищни правила за контрол на отсъствията на учениците от учебни занятия и изготвяне на механизъм за предоставяне на подкрепа за личностно развитие

Срок: октомври

Отг.: Координатор

4. Изготвяне, утвърждаване и оповестяване на график за консултации на ученици по всички учебни предмети

Срок: септември

Отг.: зам. директор

5. Ежедневно и коректно отразяване на отсъствията в учебните часове.

Срок: постоянен

Отг.: учители по предмети

6. Осъществяване на постоянен и ефективен контрол върху отбелязване и оформяне на отсъствията.

Срок: постоянен

Отг.: зам. директор

7. Оказване на консултативна подкрепа на родители, които имат проблемна комуникацията с децата си.

Срок: постоянен

Отг.: класни ръководители

8. Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в дейности по интереси.

Срок: септември

Отг.: класни ръководители

9. Развитие уменията на учителите за работа с ученици със специални образователни потребности чрез участие в квалификационни курсове.

Срок: постоянен

Отг.: Директор

10. Популяризиране на добри практики и възможности за участие в мрежи за включване на родителите и местната общност в мерки за предотвратяване на преждевременното напускане на училище.

Срок: постоянен

Отг.: Директор